

СПОРАЗУМ

**ИЗМЕЋУ САВЈЕТА МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

И

ВЛАДЕ КРАЉЕВИНЕ БАХРЕИН

О УСЛУГАМА У ВАЗДУШНОМ ПРЕВОЗУ

САДРЖАЈ

Садржај	Стр.
Преамбула	3
Члан 1. Дефиниције	4/5
Члан 2. Примјенљивост Конвенције	5
Члан 3. Додјела права	5/6
Члан 4. Именовање авио-компаније и овлашћења за рад	6/7
Члан 5. Одузимање или суспендовање овлашћења за рад	7
Члан 6. Ослобађање од плаћања царинских и других накнада	8/9
Члан 7. Тарифе	9/10
Члан 8. Коришћење права	10
Члан 9. Примјена закона и прописа	11
Члан 10. Признавање увјерења и дозвола	11
Члан 11. Издајмљивање	12
Члан 12. Безбједност путних докумената	12/13
Члан 13. Заштитне мјере	13/14
Члан 14. Неприхватљиви и недокументовани путници и депортована лица	14
Члан 15. Безбједност ваздушне пловидбе	14/15/16
Члан 16. Ваздухопловна безбједност	16/17/18
Члан 17. Комерцијалне активности	18/19
Члан 18. Достављање реда летења	19
Члан 19. Достављање статистичких података	20
Члан 20. Усклађивање са мултилатералном конвенцијом	20
Члан 21. Корисничке накнаде	20
Члан 22. Заштита животне средине	21
Члан 23. Консултације и измјене и допуне	21
Члан 24. Рјешавање спорова	22
Члан 25. Раскид Споразума	23
Члан 26. Регистрација у ИСАО-у	23
Члан 27. Ступање на снагу	24
Распоред рута	25/26

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ САВЈЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И

ВЛАДЕ КРАЉЕВИНЕ БАХРЕИН

О УСЛУГАМА У ВАЗДУШНОМ ПРЕВОЗУ

Савјет министара Босне и Херцеговине и Влада Краљевине Бахреин, у даљем тексту „Уговорне стране“, које су и стране у Конвенцији о међународном цивилном ваздухопловству, која је отворена за потписивање 7. децембра 1944. у Чикагу;

Желећи унапређивати међународни систем ваздухопловства заснован на конкурентности међу авио-компанијама на тржишту уз минимално уплитање држава;

Желећи олакшати ширење могућности у оквиру услуга у међународном ваздушном превозу;

Препознајући да ефикасне и конкурентне услуге у међународном ваздушном превозу унапређују трговину, добробит потрошача и економски раст;

Желећи омогућити авио-компанијама да понуде путницима разноврсне опције услуга и желећи појединачне авио-компаније охрабрити да развијају и примјењују иновативне и конкурентне цијене;

Желећи обезбиједити највиши степен безбједности ваздушне пловидбе и ваздухопловне безбједности у пружању услуга у међународном ваздушном превозу те потврђујући велику забринутост у вези са дјелима или пријетњама усмјереним против ваздухопловне безбједности ваздухоплова, што угрожава безбједност лица или имовине, неповољно утиче на извођење услуга у ваздушном превозу те поткопава повјерење јавности у

безбједност летења у цивилном ваздухопловству,

сагласиле су се о сљедећем:

ЧЛАН 1. **ДЕФИНИЦИЈЕ**

У сврху овог споразума, осим ако смисао другачије не налаже, изрази који се користе у овом споразуму имају сљедеће значење:

- а) израз „Конвенција“ означава Конвенцију о међународном цивилном ваздухопловству, која је отворена за потписивање 7. децембра 1944. године, и обухвата све анексе који су усвојени у складу са чланом (90) исте Конвенције и све измјене и допуне Анекса или Конвенције у складу са њеним члановима (90) и (94а), у мјери у којој су ти анекси и измјене и допуне примјенљиви за обје Уговорне стране;
- б) израз „ваздухопловне власти“ означава, у случају Савјета министара Босне и Херцеговине, Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине - Дирекцију за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, а у случају Владе Краљевине Бахреин, Одсјек за послове цивилног ваздухопловства или, у оба случаја, свако лице или орган који је овлашћен обављати било коју функцију коју у овом тренутку могу обављати горенаведене власти, или сличне функције;
- ц) израз „договорене услуге“ означава редовне услуге у међународном ваздушном превозу на рути или рутама наведеним у Анексу овог споразума у сврху превоза путника, пртљага, терета и поште;
- д) израз „именована авио-компанија“ означава сваку авио-компанију која је именована и овлашћена у складу са чланом 4. овог споразума;
- е) израз „утврђена рута“ означава руту која је утврђена у Анексу овог споразума;
- ф) израз „капацитет“ у смислу ваздухоплова означава корисну носивост тог ваздухоплова која је расположива на одређеној рути или дијелу руте, а у смислу „договорене услуге“ означава капацитет ваздухоплова који се користи за пружање те услуге, помножен фреквенцијом коју тај ваздухоплов изводи током датог периода на одређеној рути или дијелу руте;
- г) израз „територија“ има утврђено значење које је наведено у члану (2) Конвенције, а појмови „услуга у ваздушном превозу“, „услуга у

међународном ваздушном превозу“, „авио-компанија“ и „заустављање у несаобраћајне сврхе“ имају значења која су им дата у члану (96) Конвенције;

- х) израз „тарифа“ означава цијене које се плаћају за превоз путника, пртљага и терета те услове на основу којих се примјењују те цијене, укључујући провизије и друге додатне новчане накнаде за заступање или продају превозних докумената, али искључујући новчане накнаде и услове за превоз поште;
- и) израз „Анекс“ означава Анекс овог споразума са измјенама и допунама. Анекс чини дио Споразума тако да свака референца на Споразум укључује и референцу на Анекс, осим ако је другачије наведено;
- ј) изрази „земаљска опрема“, „залихе ваздухоплова“ и „резервни дијелови“ имају значења која су им дата у Анексу 9 Конвенције.

ЧЛАН 2.

ПРИМЈЕНЉИВОСТ КОНВЕНЦИЈЕ

Одредбе овог споразума подлијежу одредбама Конвенције у мјери у којој су те одредбе примјенљиве на услуге у међународном ваздушном превозу.

ЧЛАН 3.

ДОДЈЕЛА ПРАВА

1. Свака Уговорна страна додјељује другој Уговорној страни права наведена у овом споразуму у сврху пружања услуга у међународном ваздушном превозу на рутама наведеним у Распореду рута.
2. У складу са одредбама овог споразума, авио-компанија или авио-компаније које именује свака од Уговорних страна ужива(ју) сљедећа права:
 - а) право прелета без слијетања преко територије друге Уговорне стране;
 - б) право заустављања у несаобраћајне сврхе на територији друге Уговорне стране;
 - ц) укрцавање и искрцавање путника, терета и поште на територији

друге Уговорне стране, како је наведено у Распореду рута који се налази у прилогу овог споразума.

3. Ништа у ставу (2) овог члана неће указивати на могућност давања именованој авио-компанији/авио-компанијама једне Уговорне стране привилегије да на територији друге Уговорне стране за новчану накнаду укрцава путнике, терет и пошту са одредиштем у некој другој тачки на територији друге Уговорне стране.
4. Ако услјед оружаног сукоба, природних катастрофа, политичких поремећаја или реметилачких догађаја именована авио-компанија једне Уговорне стране није у стању да своју услугу обави на уобичајеним рутама, друга Уговорна страна ће уложити највећи могући напор да омогући наставак обављања те услуге кроз одговарајућа преусмјерења тих рута.

ЧЛАН 4.

ИМЕНОВАЊЕ АВИОКОМПАНИЈЕ И ОВЛАШЋЕЊА ЗА РАД

1. Ваздухопловна власт сваке од Уговорних страна има право да именује једну или више авио-компанија за извођење договорених услуга, као и да повуће или измијени именовање било које такве авио-компаније или да претходно именовану авио-компанију замијени другом. Таква именовања и њихове измјене у писаном облику врши ваздухопловна власт Уговорне стране која је именovala авио-компанију ваздухопловној власти друге Уговорне стране.
2. По пријему обавјештења о именовању, односно замјени или његовој измјени те по захтјеву именованих авио-компанија у облику и на начин како је прописано, друга Уговорна страна додјељује одговарајућа оперативна овлашћења уз минимално процедурално кашњење, под условом да:
 - а) је већина власништва и стварна контрола над том авио-компанијом у рукама Уговорне стране која именује ту авио-компанију или држављане те Уговорне стране или обоје или да је главно мјесто пословања смјештено на њеној територији;
 - б) су именоване авио-компаније квалификоване да испуне услове прописане законима и прописима који се уобичајено примјењују на услуге у међународном ваздушном превозу које пружа Уговорна страна која разматра захтјев или захтјеве;

- ц) Уговорна страна која именује авио-компанију одржава и примјењује стандарде утврђене у члану 15. и члану 16.
3. Када је авио-компанија именована и овлашћена на одговарајући начин, она може у било које вријеме почети да пружа договорене услуге у цјелини или дјелимично, под условом да је ред летења утврђен у складу са чланом 18. овог споразума у погледу таквих услуга.

ЧЛАН 5.

ОДУЗИМАЊЕ ИЛИ СУСПЕНДОВАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА ЗА РАД

1. Ваздухопловна власт сваке од Уговорних страна има право да, у погледу авио-компанија које је именovala друга Уговорна страна, одузме, суспендује или ограничи овлашћење за рад у случају да:
- а) већина власништва и стварна контрола над том авио-компанијом није у рукама Уговорне стране која именује ту авио-компанију или њене држављане или обоје или у случају да главно мјесто пословања није смјештено на њеној територији;
 - б) та авио-компанија није постигла усклађеност са законима и прописима наведеним у члану 9. овог споразума;
 - ц) друга Уговорна страна не одржава нити примјењује стандарде утврђене у члану 15. и члану 16.
2. Осим ако је неопходно одмах дјеловати да би се спријечиле даље неусклађености са подставом 1б овог члана, права утврђена овим чланом користе се само након консултација са ваздухопловном влашћу друге Уговорне стране, како је наведено у члану 23. овог споразума.
3. Без обзира на став (1) и (2) овог члана, свака од Уговорних страна задржава право, у изузетним околностима или током периода хитног стања или у интересу јавне безбједности, и са тренутним дејством, да привремено ограничи или забрани летење изнад своје територије и слијетање на своје аеродроме.

ЧЛАН 6.
**ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ЦАРИНСКИХ И ДРУГИХ
НАКНАДА**

1. Ваздухоплови којим се изводе летови у међународном ваздушном превозу а којим управљају авио-компаније било које Уговорне стране, као и њихова редовна опрема, залихе горива и мазива те потрепштина за ваздухоплов које укључују храну, пиће и дуван који се налазе унутар таквог ваздухоплова, ослобођени су свих царинских такси, инспекцијских накнада и других сличних новчаних оптерећења по доласку на територију друге Уговорне стране, под условом да та опрема и залихе остану у ваздухоплову до времена када се поново извезу или се искористе на дијелу путовања који се изводи изнад те територије.
2. Залихе горива, мазива, резервних дијелова, редовне опреме и потрепштина за ваздухоплов које на територију једне Уговорне стране унесе именована авио-компанија друге Уговорне стране или буду унесене у име те авио-компаније или буду унесене у ваздухоплов којим управља таква именована авио-компанија са искључивом намјеном да буду коришћени у пружању услуга у међународном ваздушном превозу, ослобођене су свих царинских такси пореза који важе на територији прве Уговорне стране, чак и када ће те залихе бити коришћене на дијелу путовања који се изводи изнад територије Уговорне стране на којој су унесене у ваздухоплов. За горенаведене материјале могуће је да буду задржани под царинским надзором и контролом.
3. Редовна опрема, резервни дијелови, потрепштине за ваздухоплов и залихе горива и мазива које буду задржане у ваздухоплову било које Уговорне стране могу да се истоваре на територији друге Уговорне стране само уз одобрење царинских органа те Уговорне стране који могу да захтијевају да се ти материјали ставе под њихов надзор до тренутка када буду поново извезени или на неки други начин уклоњени у складу са царинским прописима.
4. Над путницима, пртљагом и теретом у директном транзиту преко територије једне од Уговорних страна који не напуштају дио аеродрома који је резервисан за ту намјену спроводи се искључиво поједностављена контрола. Пртљаг и терет у директном транзиту ослобођени су царинских такси и других сличних пореза.
5. Ослобођени свих царинских такси и/или пореза биће, на бази реципроцитета, званични документи који носе ознаку авио-

компаније/авио-компанија као што су ознаке за пртљаг, авио-карте, товарни листови, карте за укрцавање, ред летења те канцеларијска и опрема за комуникацију са земљом који су увезени на територију сваке Уговорне стране са циљем да их користи искључиво именована авио-компанија друге Уговорне стране.

ЧЛАН 7.

ТАРИФЕ

1. Свака од Уговорних страна дозвољава да свака именована авио-компанија утврди тарифе за услуге у ваздушном превозу на бази комерцијалних кретања на тржишту. Интервенције које може да направи Уговорна страна ограничене су на:
 - а) спречавање тарифа чија примјена представља противконкурентско понашање које је изазвало или ће вјероватно да изазове или му је намјера да изазове слабљење конкурента или искључивање конкурента са одређене руте;
 - б) заштиту потрошача од тарифа које су неразумно високе или рестриктивне због злоупотребе доминантног положаја;
 - ц) заштиту именованих авио-компанија од тарифа које су вјештачки ниске.
2. Не захтијева се достављање информација о тарифама за услуге у међународном ваздушном превозу између територија Уговорних страна. Без обзира на претходно наведено, именоване авио-компаније Уговорних страна дужне су наставити да омогућавају непосредан приступ, на захтјев, информацијама о раније коришћеним, постојећим и предложеним тарифама ваздухопловним властима Уговорних страна на начин и у облику који је прихватљив тим ваздухопловним странама.
3. Ниједна Уговорна страна неће предузимати једностране мјере за спречавање увођења или настављања тарифе за коју је предложено да се наплаћује или коју наплаћује именована авио-компанија било које Уговорне стране за услуге у међународном ваздушном превозу. Ако нека од Уговорних страна вјерује да било која таква тарифа није у складу са кретањима наведеним у ставу (1) овог члана, затражиће консултације и другу Уговорну страну обавијестити о разлозима свог незадовољства у што скоријем року. Ове консултације неће трајати дуже од 30 (тридесет) дана након пријема захтјева, а Уговорне стране ће сарађивати у прибављању информација неопходних за разумно рјешавање тог питања.

Ако Уговорне стране постигну договор о тарифи за коју је упућено обавјештење о незадовољству, свака од Уговорних страна је дужна да уложи највећи могући напор да се тај договор спроведе. Ако се таквим узајамним договором не утврди другачије, тарифа ступа на снагу и остаје на снази.

ЧЛАН 8. **КОРИШЋЕЊЕ ПРАВА**

1. Именована авио-компанија сваке од Уговорних страна има непристрасну и једнаку могућност обављања договорених услуга укрцаја на територији једне Уговорне стране и искрцаја на територији друге Уговорне стране, или обрнуто, а сматраће допунским укрцај или искрцај на територији друге Уговорне стране од и до одређених тачака на рути. При обезбјеђивању капацитета за превоз при укрцају на територији друге Уговорне стране и искрцају на тачкама на утврђеним рутама, или обрнуто, именована авио-компанија сваке од Уговорних страна узима у обзир примарни интерес именоване авио-компаније друге Уговорне стране у погледу саобраћаја на начин да не утиче непрописно на тај интерес другонаведене авио-компаније.
2. Договорене услуге које пружа именована авио-компанија сваке од Уговорних страна уско су повезане са захтјевима јавности у погледу превоза на утврђеним рутама и свака за свој примарни циљ има обезбјеђивање капацитета који је адекватан за задовољавање потражње за превозом путника, терета и поште који су укрцани или искрцани на територији Уговорне стране која је именовала авио-компанију.
3. Предуслови за превоз путника, терета и поште укрцаних на територији друге Уговорне стране и искрцаних на тачкама у трећим земљама на утврђеним рутама, или обрнуто, обезбјеђују се у складу са општим принципом да је капацитет повезан са:
 - а) захтјевима саобраћаја укрцаног или искрцаног на територији Уговорне стране која је именовала авио-компанију;
 - б) захтјевима саобраћаја у области кроз коју пролази авио-компанија, након што се узму у обзир друге услуге у ваздушном превозу које су утврдиле авио-компаније из држава из те области;
 - ц) захтјевима економије размјера кроз операције авио-компанија.

ЧЛАН 9.

ПРИМЈЕНА ЗАКОНА И ПРОПИСА

1. Закони и прописи једне Уговорне стране који уређују улазак на и одлазак са њене територије ваздухоплова укључених у међународну ваздушну пловидбу или летова таквих ваздухоплова преко те територије примјењују се на именовану авио-компанију друге Уговорне стране.
2. Закони и прописи једне Уговорне стране који уређују улазак, боравак на и одлазак са њене територије путника, посаде, пртљага, терета или поште, као што су формалности у погледу уласка, изласка, емиграције и имиграције, као и царине, здравља и карантина, примјењују се на путнике, посаду, пртљак, терет и пошту коју превозе ваздухоплови именоване авио-компаније друге Уговорне стране док се налазе у оквиру наведене територије.
3. Ниједна Уговорна страна не може дати било какву предност сопственој авио-компанији у односу на именовану авио-компанију друге Уговорне стране при примјени закона и прописа наведених у овом члану.

ЧЛАН 10.

ПРИЗНАВАЊЕ УВЈЕРЕЊА И ДОЗВОЛА

1. Увјерења о пловидбености, увјерење о оспособљености и дозволе које је издала или овјерила једна Уговорна страна, и која су још на снази, признаје као важеће друга Уговорна страна у сврху извођења операција на рутама и пружања услуга наведених у овом споразуму, под условом да су захтјеви под којим су увјерења или дозволе издате или овјерене једнаки или виши од минималних стандарда који су утврђени или могу бити утврђени у складу са Конвенцијом.
2. Свака од Уговорних страна задржава право да, у сврху летова изнад своје територије, одбије признати увјерења о оспособљености и дозволе које је властитим држављанима издала или овјерила друга Уговорна страна или било која друга држава.

ЧЛАН 11.
ИЗНАЈМЉИВАЊЕ

1. Свака Уговорна страна може да спријечи употребу изнајмљених ваздухоплова за услуге из овог споразума које не задовољавају услове из члана 15. (Безбједност ваздушне пловидбе) и члана 16. (Ваздухопловна безбједност) овог споразума.
2. У складу са ставом (1) овог члана, именоване авио-компаније сваке од Уговорних страна могу да користе ваздухоплове изнајмљене од других авио-компанија, под условом да су сви учесници у таквим аранжманима одговарајуће овлашћени и да испуњавају захтјеве који се примјењују на такве аранжмане.
3. У складу са ставом (1) овог члана, именоване авио-компаније сваке од Уговорних страна могу да користе ваздухоплове (или ваздухоплове и посаду) изнајмљене од било које компаније, укључујући друге авио-компаније, под условом да то не доведе до тога да авио-компанија која је најмодавац не користи саобраћајна права која нема.

ЧЛАН 12.
БЕЗБЈЕДНОСТ ПУТНИХ ДОКУМЕНАТА

У складу са националним законима и прописима, обе Уговорне стране су сагласне да:

- а) ће усвојити мјере којим ће се омогућити безбједност њихових пасоша и других путних докумената;
- б) ће успоставити контролу законите израде, издавања, провјере и коришћења пасоша и других путних докумената те идентификационих докумената које издаје та Уговорна страна или који се издају у њено име;
- ц) ће утврдити и побољшати процедуре којим се обезбјеђује да путни и идентификациони документи које издаје буду таквог квалитета да не могу бити лако злоупотријебљени и да не могу без муке бити незаконито измијењени, копирани или издати;
- д) ће своје пасоше и друге путне документе издавати у складу са стандардом и препорученим праксама ИСАО-а за путне документе;

- е) ће размјењивати оперативне податке о фалсификованим или кривотвореним путним документима и сарађивати са циљем јачања отпорности на преваре са путним документима, укључујући фалсификовање и кривотворење путних докумената, употребу фалсификованих или кривотворених путних докумената, употребу важећих путних докумената од стране крадљиваца идентитета, злоупотребу аутентичних путних докумената од стране пуноправних ималаца тих докумената при помагању у чињењу прекршаја, употребу истеклих или поништених путних докумената и употребу преваром прибављених путних докумената.

ЧЛАН 13.

ЗАШТИТНЕ МЈЕРЕ

1. Уговорне стране сагласне су да се слjedeћа пракса авио-компанија може сматрати могућом непоштеном конкурентском праксом која може да доведе до детаљнијег испитивања:
 - а) наплата карата и накнада на рутама на нивоу који је свеукупно недовољан да покрије трошкове пружања услуга на које се односе;
 - б) повећање прекомјерног капацитета или фреквенције услуга;
 - ц) предметна пракса је континуирана умјесто да буде привремена;
 - д) пракса која има озбиљан економски ефекат на другу авио-компанију или јој причињава значајну штету;
 - е) пракса која доводи до слабљења, искључивања или истјеривања друге авио-компаније са тржишта;
 - ф) понашање које указује на злоупотребу доминантног положаја на рути.
2. Ако ваздухопловне власти једне Уговорне стране сматрају да би операција или операције које изводе или намјеравају да изводе именоване авио-компаније друге Уговорне стране могле да представљају непоштено конкурентско понашање у складу са показатељима наведеним у ставу (1) овог члана, те ваздухопловне власти могу да затраже консултације у складу са чланом 23. (Консултације и измјене и допуне) овог споразума са циљем рјешавања проблема. Сваки такав захтјев прати обавјештење о разлозима за захтјев, а консултације почињу у року од 30 (тридесет) дана од захтјева.

3. Ако Уговорне стране не постигну рјешење проблема кроз консултације, било која од Уговорних страна може да покрене механизам за рјешавање спорова из члана 24. (Рјешавање спорова) овог споразума са циљем рјешавања спора.

ЧЛАН 14.

НЕПРИХВАТЉИВИ И НЕДОКУМЕНТОВАНИ ПУТНИЦИ И ДЕПОРТОВАНА ЛИЦА

1. Свака Уговорна страна сагласна је да се успоставе дјелотворне контроле граница.
2. У том погледу, свака Уговорна страна сагласна је да спроведе Стандарде и препоручену праксу из Анекса 9 (Олакшице) Конвенције у вези са неприхватљивим и недокументованим путницима и депортованим лицима са циљем да се унаприједи сарадња у борби против илегалне миграције.
3. У складу са горенаведеним циљевима, све Уговорне стране сагласне су да објаве или прихвате, у зависности од случаја, писмо које се односи на „преваром прибављене, фалсификоване или кривотворене путне документе или оригиналне документе које предоче крадљивци идентитета“, како је наведено у Додатку (б) Анекса 9 Конвенције, када предузимају радње из одговарајућег става у Поглављу (3) Анекса у погледу одузимања преваром прибављених, фалсификованих или кривотворених путних докумената.

ЧЛАН 15.

БЕЗБЈЕДНОСТ ВАЗДУШНЕ ПЛОВИДБЕ

1. Свака од Уговорних страна може у сваком тренутку да затражи консултације у вези са стандардима безбједности ваздушне пловидбе у било којој области која се односи на летачку посаду, ваздухоплове или њихове операције, а које је усвојила друга Уговорна страна. Такве консултације ће бити одржане у року од 30 (тридесет) дана од захтјева.
2. Ако, након таквих консултација, једна Уговорна страна открије да друга Уговорна страна не одржава и примјењује ефективно стандарде безбједности ваздушне пловидбе у било којој од тих области који су бар

једнаки минималним стандардима које у том тренутку прописује Конвенција, прва Уговорна страна обавјештава другу Уговорну страну о тим налазима и корацима које сматра неопходним за испуњавање таквих минималних стандарда како би друга Уговорна страна могла да предузме одговарајуће корективне мјере. Ако друга Уговорна страна не предузме одговарајуће мјере у року од 15 (петнаест) дана или у дужем периоду који евентуално буде договорен, то представља основу за суспендовање овлашћења за рад.

3. Без обзира на обавезу из члана 33. Конвенције, договорено је да било који ваздухоплов којим управља авио-компанија/е једне Уговорне стране или који је под уговором о закупу у име такве авио-компаније, на летовима ка или са територије друге Уговорне стране, може, док се налази унутар територије друге Уговорне стране, да буде предметом испитивања овлашћених представника друге Уговорне стране, у и око ваздухоплова, са циљем провјере важења докумената ваздухоплова и докумената посаде те видљивог стања ваздухоплова и његове опреме (у овом члану се то назива „инспекција на платформи“), под условом да не доводи до неоправданог кашњења.
4. Ако таква инспекција на платформи или низ инспекција на платформи доведе до:
 - а) озбиљне забринутости да ваздухоплов или извођење операција ваздухопловом не испуњава минималне стандарде које у том тренутку прописује Конвенција или
 - б) озбиљне забринутости да не постоји ефективно одржавање и примјењивање стандарда безбједности ваздушне пловидбе које у том тренутку прописује Конвенција,

Уговорна страна која спроводи инспекцију има слободу, у смислу члана 33. Конвенције, закључити да захтјеви по којим су издата или овјерена увјерења или дозволе у вези са тим ваздухопловом или у вези са посадом тог ваздухоплова или да захтјеви по којим се изводе операције тим ваздухопловом нису једнаки или већи од минималних стандарда утврђених у складу са Конвенцијом.

5. У случају да је приступ ради спровођења инспекције ваздухоплова на платформи којим управља авио-компанија једне од Уговорних страна у складу са ставом (3) овог члана ускратио представник те авио-компаније, друга Уговорна страна има слободу закључити да постоји озбиљна забринутост у складу са ставом (4) овог члана и извући закључке на које упућује тај став.

6. Све Уговорне стране задржавају право да одмах суспендују или пониште овлашћење за рад авио-компаније друге Уговорне стране у случају да прва Уговорна страна закључи, на основу резултата инспекције на платформи, низа инспекција на платформи, ускраћеног приступа спровођењу инспекције на платформи, консултација или по другој основи, да је без одлагања неопходно спровести мјере у циљу безбједности рада авио-компаније.
7. Свака мјера коју предузме једна Уговорна страна у складу са ставовима (2) и (6) овог члана поништава се након што престане постојати основа за њено предузимање.

ЧЛАН 16.

ВАЗДУХОПЛОВНА БЕЗБЈЕДНОСТ

1. У складу са својим обавезама по међународном праву, Уговорне стране потврђују да њихова међусобна обавеза да штите безбједност цивилног ваздухопловства од дјела незаконитог ометања чини дио овог споразума. Не ограничавајући општи карактер својих права и обавеза по међународном праву, Уговорне стране дјелују посебно у складу са одредбама Конвенције о кривичним дјелима и неким другим дјелима почињеним у ваздухоплову, која је потписана 14. септембра 1963. у Токију, Конвенције о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова, потписане 16. децембра 1970. у Хагу, те Конвенције о сузбијању незаконитих насилних дјела усмјерених против безбједности ваздушне пловидбе у цивилном ваздухопловству, која је потписана 23. септембра 1971. у Монреалу, њеног допунског Протокола за сузбијање незаконитих насилних дјела на аеродромима који опслужују међународно цивилно ваздухопловство, потписаног 24. фебруара 1988. у Монреалу, као и у складу са сваком другом конвенцијом и протоколом који се односе на безбједност цивилног ваздухопловства, а којих се придржавају обје Уговорне стране.
2. Уговорне стране, на захтјев, пружају сву потребну помоћ у спречавању дјела незаконите отмице цивилног ваздухоплова и других незаконитих дјела усмјерених против безбједности таквих ваздухоплова, њихових путника и посаде, аеродрома и објеката за ваздушну навигацију те било каквих других пријетњи по безбједност цивилног ваздухопловства.
3. Уговорне стране у оквиру својих узајамних односа дјелују у складу са

одредбама о ваздухопловној безбједности које је утврдио ИСАО и које су обједињене у Анекс Конвенције те захтијевају да оператори ваздухоплова њихове регистрације или оператори ваздухоплова чије се главно мјесто пословања или стално сједиште налази на њиховој територији дјелују у складу са тим одредбама о ваздухопловној безбједности. Уговорне стране обавјештавају једна другу о било каквим разликама међу њиховим националним законима, прописима и праксама те ваздухопловно-безбједносним стандардима наведеним у анексима Конвенције. Свака Уговорна страна може у било којем тренутку да захтијева хитне консултације са другом Уговорном страном у циљу разматрања било које такве разлике.

4. Свака Уговорна страна је сагласна да се од оператора захтијева поштовање одредбе о ваздухопловној безбједности наведене у ставу (3) овог члана, а које друга Уговорна страна захтијева у смислу уласка на територију/одласка са територије или током боравка на територији те друге Уговорне стране. Свака Уговорна страна обезбјеђује ефективну примјену одговарајућих мјера у оквиру своје територије ради заштите ваздухоплова и прегледа путника, посаде, ручног пртљага, пртљага, терета и потрепштина за ваздухоплов прије и током укрцавања или утовара. Свака Уговорна страна се обавезује да са разумијевањем размотри сваки захтјев друге Уговорне стране у погледу разумних посебних безбједносних мјера са циљем рјешавања одређене пријетње.
5. Када дође до инцидента или пријетње незаконитом отмицом цивилног ваздухоплова или других незаконитих дјела усмјерених против безбједности таквих ваздухоплова, њихових путника и посаде, ваздухопловне власти обију Уговорних страна олакшавају комуникацију и друге одговарајуће мјере са циљем брзог и безбједног рјешавања таквог инцидента или пријетње.
6. Свака Уговорна страна има право да, у року од 60 (шездесет) дана од обавјештења упућеног својој ваздухопловној власти, на територији друге Уговорне стране изврши процјену безбједносних мјера које спроводе или планирају да спроводе оператори ваздухоплова у погледу летова који долазе са територије или одлазе ка територији прве Уговорне стране. Административни аранжмани за спровођење таквих процјена договарају се између ваздухопловних власти и реализују се без одлагања како би се обезбиједило брзо спровођење процјена.
7. Када једна од Уговорних страна има оправдан разлог вјеровати да је друга Уговорна страна одступила од одредаба овог члана, прва Уговорна

страна може да захтијева консултације. Такве консултације морају да почну у року од 30 (тридесет) дана од пријема таквог захтјева од било које Уговорне стране. Непостизањем задовољавајућег договора у року од 30 (тридесет) дана од почетка консултација задржава се основ за ускраћивање, поништавање, суспендовање овлашћења или наметање услова за овлашћења авио-компаније или авио-компанија које је именовала друга Уговорна страна. Када је то оправдано због хитности случаја или да би се спријечила даља неусклађеност са одредбама овог члана, прва Уговорна страна може у било којем тренутку да предузме привремене мјере.

ЧЛАН 17.

КОМЕРЦИЈАЛНЕ АКТИВНОСТИ

1. У складу са законима и прописима сваке од Уговорних страна, свака Уговорна страна даје именованој авио-компанији или авио-компанијама друге Уговорне стране право да на својој територији продаје и на тржиште пласира услуге у међународном ваздушном превозу и припадајуће производе, укључујући и право на оснивање канцеларија, на интернету и ван интернета.
2. Уговорне стране су сагласне да се Системом за резервације путем рачунара (CRS), на њиховим односним територијама, управља на начин да се:
 - а) интереси корисника производа у ваздушном превозу заштите од било какве злоупотребе података из CRS-а, као и од обмањујућих информација о истом;
 - б) кодекс понашања у вези са CRS-ом који је усвојио ICAO примјењује на дистрибуцију производа међународних услуга за путнике и терет.
3. Свака од Уговорних страна дозвољава именованој авио-компанији или авио-компанијама друге Уговорне стране да:
 - а) на своју територију доводи и одржава ненационално особље које обавља менаџерски, комерцијални, технички и оперативни посао на пружању услуга у ваздушном превозу, у складу са законима и прописима државе која прима то особље, а у вези са њиховим уласком, боравком и запослењем;

- б) користи услуге и особље било које друге фирме, организације или авио-компаније која своју дјелатност обавља на њеној територији и која је овлашћена да пружа такве услуге.
4. Свака од Уговорних страна дозвољава именованој авио-компанији или авио-компанијама друге Уговорне стране да на њеној територији подмирује локалне трошкове, укључујући куповину горива, у локалној валути или у било којој слободно конвертибилној валути по избору авио-компаније.
5. Свака од Уговорних страна дозвољава именованој авио-компанији или авио-компанијама друге Уговорне стране да, на захтјев, конвертује и дозначи у иностранство у државу по избору авио-компаније све локалне приходе од продаје услуга у ваздушном превозу, који су директно повезани са ваздушним превозом, који преостану након локално исплаћених износа, уз омогућену конверзију и дознаку, одмах, без ограничења или дискриминације истих, по курсу који важи на дан конверзије и дознаке.

ЧЛАН 18.

ДОСТАВЉАЊЕ РЕДА ЛЕТЕЊА

Колико је могуће раније, али не мање од 30 (тридесет) дана прије увођења договорене услуге или њене измјене, или у року од 30 (тридесет) дана након пријема захтјева од ваздухопловних власти, именована авио-компанија једне Уговорне стране доставља ваздухопловним властима друге Уговорне стране информације о природи услуге, распоредима летења, типовима ваздухоплова са обезбијеђеним капацитетом за сваку од наведених рута те све друге информације које могу бити потребне како би се ваздухопловне власти друге Уговорне стране увјериле да се захтјеви из овог споразума прописно поштују.

ЧЛАН 19.

ДОСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА

Ваздухопловне власти сваке од Уговорних страна достављају ваздухопловним властима друге Уговорне стране, на њихов захтјев, периодичне или друге статистичке изводе, у складу са уобичајеним потребама. Један такав извод обухвата све информације које су неопходне да се утврди обим саобраћаја који

обављају именоване авио-компаније у извођењу договорених услуга, као и исходишта и одредишта тог саобраћаја.

ЧЛАН 20.

УСКЛАЂЕНОСТ СА МУЛТИЛАТЕРАЛНОМ КОНВЕНЦИЈОМ

У случају да на снагу ступи општа мултилатерална конвенција о ваздушном превозу коју прихвате Уговорне стране, одредбе такве конвенције би требале да имају предност. Свака расправа са циљем да се утврди у којој мјери су одредбе мултилатералне конвенције укинуле, замијениле, измијениле или допуниле овај споразум одржаће се у складу са одговарајућим члановима овог споразума.

ЧЛАН 21.

КОРИСНИЧКЕ НАКНАДЕ

1. Ниједна Уговорна страна неће увести нити дозволити да се уведу именованој авио-компанији/авио-компанијама друге Уговорне стране корисничке накнаде веће од оних које су уведене сопственим авио-компанијама које пружају сличне услуге у међународном ваздушном превозу.
2. Свака од Уговорних страна ће у складу са потребама подстицати одржавање консултација о корисничким накнадама између својих надлежних наплатних органа и авио-компанија које користе услуге и средства која пружају ти наплатни органи, путем представничких организација именованих авио-компанија. Кориснике би требало у разумном року обавијестити о сваком приједлогу за измјену корисничких накнада како би им се омогућило да изразе своје ставове прије него што се спроведу измјене. Уговорне стране се обавезују да додатно подстичу наплатне органе и кориснике да размјењују одговарајуће информације у вези са корисничким накнадама.

ЧЛАН 22.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Обје Уговорне стране подржавају потребу за заштитом животне средине кроз промовисање одрживог развоја ваздухопловства. Уговорне стране су сагласне да се у погледу операција које се изводе између њихових територија придржавају Анекса 16 Конвенције и постојеће политике и смјерница ИСАО-а о заштити животне средине.

ЧЛАН 23.

КОНСУЛТАЦИЈЕ И ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ

1. У духу блиске сарадње, двије Уговорне стране или њихове ваздухопловне власти се с времена на вријеме узајамно консултују са циљем обезбјеђења спровођења и задовољавајућег поштовања одредаба овог споразума и његовог Анекса.
2. Такве консултације почињу у року од 30 (тридесет) дана од датума захтјева, осим ако тај рок договорно продуже ваздухопловне власти обију Уговорних страна.
3. Свака од Уговорних страна има право у било којем тренутку да затражи консултације са другом Уговорном страном у циљу измјена и допуна одредаба овог споразума.
4. Свака од Уговорних страна, у складу са својим уставним процедурама, ратификује измјене и допуне које се односе на одредбе овог споразума. Тако договорене измјене и допуне ступају на снагу у року од 30 (тридесет) дана од датума када су обје Уговорне стране размијениле дипломатске ноте којима се такви уставни захтјеви потврђују.
5. Било какве измјене и допуне Анекса могу се, директно и у писаној форми, договорити између надлежних ваздухопловних власти Уговорних страна и оне ступају на снагу након размјене дипломатских нота којима се такве измјене потврђују.

ЧЛАН 24.
РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА

1. У случају било каквог спора између Уговорних страна који се односи на тумачење или примјену овог споразума Уговорне стране ће настојати спор ријешити путем преговора.
2. Ако Уговорне стране не постигну рјешење спора путем преговора, могу се сагласити да спор упуте на одлучивање арбитра или се спор, на захтјев било које од Уговорних страна, може упутити на одлучивање трибуналу од три арбитра, од којих по једног именује свака од Уговорних страна, а трећег именују та два која су тако постављена. Свака од Уговорних страна именује арбитра у року од 60 (шездесет) дана од дана када било која од Уговорних страна од друге прими обавјештење путем дипломатских канала у којем се тражи арбитража спора, а трећи арбитар се именује у року од додатних 30 (тридесет) дана. Ако било која од Уговорних страна не именује арбитра у наведеном року или ако трећи арбитар није именован у наведеном року, председник Савјета ИСАО-а може на захтјев било које Уговорне стране поставити арбитра или арбитра, у зависности од случаја. У таквом случају, трећи арбитар ће бити држављанин одређене треће државе, дјеловаће као председник трибунала и одредиће мјесто одржавања арбитраже. Ако председник сматра да је држављанин државе која се не може сматрати неутралном у односу на спор, именување доноси најстарији потпредседник који није дисквалификован по том основу. Арбитражни трибунал своје одлуке доноси већином гласова.
3. Свака од Уговорних страна сноси трошкове арбитра којег је именовала, као и трошкове свог заступања у арбитражном поступку. Трошкове председника и све друге трошкове носе Уговорне стране у једнаким износима.
4. Уговорне стране се обавезују да ће поштовати сваку одлуку која буде донесена у складу са ставом (2) овог члана.
5. Ако и све док било која од Уговорних страна не испоштује било коју одлуку по ставу (2) овог члана, друга Уговорна страна може да ограничи, ускрати или поништи привилегије које је додијелила по основу овог споразума Уговорној страни која крши прописано или именованој авио-компанији која крши прописано.

ЧЛАН 25.
РАСКИД СПОРАЗУМА

1. Било која од Уговорних страна може, у било којем тренутку, дипломатским каналима послати писано обавјештење другој Уговорној страни о својој одлуци да раскине овај споразум. Такво обавјештење се истовремено доставља и ИСАО-у.
2. У том случају, овај споразум ће бити раскинут 12 (дванаест) мјесеци од датума када друга Уговорна страна прими обавјештење, осим ако обавјештење о раскиду буде повучено међусобним договором прије истека овог периода. У одсуству потврде да је друга Уговорна страна примила обавјештење, сматра се да је обавјештење примљено 14 (четрнаест) дана након што то обавјештење прими ИСАО.

ЧЛАН 26.
РЕГИСТРАЦИЈА У ИСАО-у

Овај споразум и све његове измјене и допуне региструју се у Међународној организацији за цивилно ваздухопловство.

ЧЛАН 27.
СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај споразум ступа на снагу 30 (тридесет) дана након што Уговорне стране обавијесте једна другу размјеном дипломатских нота да су испуњени уставни захтјеви Уговорних страна у вези са ступањем на снагу овог споразума.

У ЗНАК ПРИХВАТАЊА НАВЕДЕНОГ, доље потписани, ваљано овлашћени од својих влада, потписали су овај споразум.

Потписано у Манами, Краљевина Бахреин, дана у по два примјерка на арапском, босанском, хрватском, српском и енглеском језику, при чему су сви текстови једнако аутентични, с тим да у случају размимоилажења у тумачењу предност има текст на енглеском језику.

ЗА САВЈЕТ МИНИСТАРА

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЗА ВЛАДУ

КРАЉЕВИНЕ БАХРЕИН

АНЕКС
РАСПОРЕД РУТА
РАСПОРЕД 1

Руте на којим ће летове изводити именована авио-компанија/авио-компаније Краљевине Бахреин:

Од	До	Транзитне тачке	Тачке изван
Тачке у Краљевини Бахреин	Тачке у Босни и Херцеговини	Договара се између надлежних ваздухопловних органа	Договара се између надлежних ваздухопловних органа

РАСПОРЕД 2

Руте на којим ће летове изводити именована авио-компанија/авио-компаније Босне и Херцеговине:

Од	До	Транзитне тачке	Тачке изван
Тачке у Босни и Херцеговини	Тачке у Краљевини Бахреин	Договара се између надлежних ваздухопловних органа	Договара се између надлежних ваздухопловних органа

Напомене:

1. Транзитне тачке и тачке изван територија Уговорних страна подлијежу споразуму између ваздухопловних власти Уговорних страна. Именоване авио-компаније Уговорних

страна могу да по властитом нахођењу изоставе транзитне тачке и тачке изван територија Уговорних страна.

2. Право котерминализације полазних и одредишних тачака на територијама Уговорних страна, као и транзитних тачака и тачака изван подлијежу споразуму између ваздухопловних власти Уговорних страна.
3. Право именованих авио-компанија једне Уговорне стране на превоз путника, терета и поште између тачака на територији друге Уговорне стране и тачака на територији трећих земаља (обављање саобраћајног права пете слободе) подлијеже споразуму између ваздухопловних власти Уговорних страна.